

NACIONALNI INŠTITUT ZA BIOLOGIJO
NATIONAL INSTITUTE OF BIOLOGY

**Načrt komuniciranja z javnostjo pri projektu občanske znanosti
Virusi in viroidi pod drobnogledom
skupaj za varnejšo uporabo gnojil iz organskih odpadkov**

Nataša Mehle, Ana Vučurović

Ljubljana, 2025

Načrt komuniciranja z javnostjo projekta občanske znanosti

Projekt: Virusi in viroidi pod drobnogledom: Skupaj za varnejšo uporabo gnojil iz organskih odpadkov (evidenčna številka projekta: O4_60158)

Nosilec: Nacionalni inštitut za biologijo (NIB)

Sodelujoči: Biotehniška fakulteta (BF)

Financer: ARIS – Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS

Povezava z raziskovalnim projektom: Ocenjevanje tveganj povezanih s prisotnostjo in preživetjem rastlinskih virusov in viroidov v kompostu in drugih gnojilih iz organskih odpadkov (evidenčna številka projekta: L4_60158)

Obdobje izvajanja: oktober 2025 – december 2026

1. Uvod

Načrt komuniciranja določa okvir za učinkovito, pregledno in vključujoče obveščanje javnosti o izvajanju projekta občanskih znanosti »*Virusi in viroidi pod drobnogledom: Skupaj za varnejšo uporabo gnojil iz organskih odpadkov*«. Projekt, ki ga financira ARIS, povezuje znanstvenoraziskovalno delo v okviru projekta »*Ocenjevanje tveganj povezanih s prisotnostjo in preživetjem rastlinskih virusov in viroidov v kompostu in drugih gnojilih iz organskih odpadkov*«, z aktivnim sodelovanjem javnosti pri zbiranju podatkov, oddaji vzorcev in širjenju znanja. Cilj načrta je zagotoviti jasno strukturo komuniciranja, povečati prepoznavnost projekta in spodbuditi sodelovanje občanov, stroke ter odločevalcev pri trajnostni uporabi komposta in drugih gnojil iz organskih odpadkov.

2. Cilji komuniciranja

- Ozaveščanje javnosti o tveganjih zaradi prisotnosti rastlinskih virusov in viroidov v kompostu in drugih gnojilih iz organskih odpadkov.
- Povečevanje razumevanja pomena certificiranih gnojil in pravilnega kompostiranja.
- Spodbujanje sodelovanja občanov-raziskovalcev pri anketah in oddaji vzorcev.
- Diseminacija rezultatov in izobraževalnih vsebin v razumljivi obliki.
- Povečanje zaupanja v znanost in krepitev povezave med raziskovalci in javnostjo.
- Podpora odločevalcem pri oblikovanju trajnostnih politik.

3. Ključna sporočila

- Organska gnojila lahko vsebujejo rastlinske viruse in viroide, ki ogrožajo zdravje rastlin.
- Projekt razvija znanstveno utemeljene pristope za ocenjevanje in zmanjšanje teh tveganj.

- Sodelovanje javnosti prispeva k boljšemu razumevanju načinov uporabe gnojil v praksi.
- Certificirana gnojila in pravilno kompostiranje zmanjšujeta okoljska tveganja.
- Znanost je odprta in vključujoča – vsak posameznik lahko s sodelovanjem prispeva k odgovorni in trajnostni uporabi gnojil iz organskih odpadkov.

4. Ciljne skupine

Neposredni uporabniki: vrtničkarji, hobi in profesionalni pridelovalci zelenjave, uporabniki komposta.

Strokovni deležniki: kompostarne, proizvajalci gnojil, komunalna podjetja, občine, odločevalci (MKGP - UVHVVR), znanstvena in strokovna javnost.

Širša javnost: Posamezniki, ki jih zanima varna in trajnostna uporaba gnojil iz organskih odpadkov ter želijo sodelovati pri znanstvenih projektih (bralci tiskanih medijev, uporabniki družbenih omrežij, občani, ki sodelujejo v anketah ali oddaji vzorcev).

5. Komunikacijski kanali in orodja

Kanal	Opis	Ciljna skupina	Frekvenca
Spletna stran projekta (https://projects.nib.si/virokomp/)	Glavni vir informacij o projektu: novice o projektu, povezava do ankete, objava rezultatov ankete in rezultatov analiz (v obliki splošnih ugotovitev in statističnih povzetkov), vodič	Vsi deležniki	Redno posodablja nje
Spletna stran Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani (CTK)	Osnovne informacije o projektu z linkom na projekt objavljene v katalogu projektov občanske znanosti, ki ga vodi in vzdržuje CTK (https://citizenscience.si/aktivnosti/katalog-projektov/).	Širša javnost	Ob začetku projekta
Tiskani mediji	Poljudni članek v tiskanem mediju (npr. Kmečki glas, Zelena dežela, GEA, Družina, Nedeljski dnevnik)	Širša javnost	Min 2
Facebook in druga družabna omrežja	Obvestila o anketi, pozivi k sodelovanju, obvestila o rezultatih, vodiču (z linkom na mesto kjer je to objavljeno)	Vrtničarske skupine in širša javnost aktivna na družbenih omrežjih	Min 3
Občinska glasila in komunalne službe	Obvestila o anketi in pozivi k sodelovanju, obvestila o rezultatih, vodiču	Lokalne skupnosti	Min 1

E-sporočilo	Navodila za odvzem in dostavo vzorcev, rezultati analize izvedene na posameznih vzorcih	Izbrani občani (na podlagi odgovorov na anketna vprašanja)	Min 5
Strokovni posveti	Postri in/ali predavanja na strokovnih posvetih (npr. Slovensko posvetovanje o varstvu rastlin (DVRs), simpozij v organizaciji Slovenskega agronomskega društva, posvet strokovne skupine za poljedelstvo, itd.))	Regulatorji, znanstvena in strokovna javnost	Min 1

Dodatno: spremljanje odzivnosti objav (doseg, delitve, komentarji) in prilagajanje strategije.

6. Ukrepi komuniciranja

- Priprava komunikacijskih gradiv (infografike, spletni vodič).
- Redne posodobitve na spletni strani projekta.
- Medijske objave v različnih medijih in ob različnih priložnostih skozi celotno trajanje projekta.
- Vzpostavitev kontaktne točke za vprašanja in povratne informacije (npr. e-poštni naslov)
- Aktivno spremljanje in odzivanje na povratne informacije javnosti (analiza komentarjev, anket, vprašanj)
- Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, društvi, na javnih dogodkih/strokovnih srečanjih, itd.
- Priprava pogostih vprašanj in odgovorov (FAQ) na spletni strani projekta, če se bo za to izkazala potreba oziroma če bodo vprašanja javnosti to zahtevala
- Prilagajanje komunikacijskih vsebin glede na potrebe in značilnosti posameznih deležnikov
- Redno obveščanje in usklajevanje aktivnosti v okviru projekta občanske znanosti tudi s partnerji in/ali sofinancerji projekta L4_60158, ki niso neposredno vključeni v projektno skupino oziroma niso sofinancerji projekta O4_60158: MKGP, Kogal d.o.o., BIA d.o.o (npr. na rednih sestankih projekta L4_60158)

Krizno komuniciranje:

V primeru napačnih informacij ali negativnih odzivov bo NIB pripravil uradno pojasnilo, ki temelji na znanstvenih dejstvih. Vodja komuniciranja bo v sodelovanju z vodjo projekta zagotovila usklajen in pravočasen odziv v medijih in spletnih kanalih.

7. Časovni načrt komuniciranja

Obdobje	Dejavnosti
Okt 2025–Jan 2026	Priprava komunikacijskih gradiv, spletne strani, načrta ravnanja z raziskovalnimi podatki
Okt 2025–April 2026	Objave o začetku projektu ter javni poziv za sodelovanje v anketi (uporaba različnih kanalov obveščanja)
April–Sept 2026	Zbiranje vzorcev (izbor na podlagi rezultatov ankete)
April–Dec 2026	Objave rezultatov (uporaba različnih kanalov za diseminacijo rezultatov projekta)

8. Spremljanje in vrednotenje

Kvantitativni kazalniki:

- ≥2 objav v tiskanih medijih.
- ≥1 diseminacija na strokovnih posvetih
- ≥50 obiskov spletne strani v prvih 6 mesecih.
- ≥20 izpolnjenih anket in ≥5 oddanih vzorcev.

Kvalitativni kazalniki:

- Povratne informacije občanov in analiza zadovoljstva sodelujočih.
- Vključenost in odziv odločevalcev.
- Ocena kakovosti objavljenih vsebin .

9. Odgovornosti

- **prof. dr. Nataša Mehle (NIB)** – vodja projekta, vodja komuniciranja in koordinacije vsebin.
- **Projektne ekipa NIB in BF** – vsebinska priprava gradiv za tiskane medije, ankete, družabna omrežja, simpozije, itd. ter strokovni nadzor.
- **Komunikacijska služba NIB** –PR podpora, kontakt z mediji.

10. Zaključek

Načrt komuniciranja predstavlja osnovo za transparentno in učinkovito vključevanje javnosti v znanstveno delo. Z jasno določenimi cilji, kriznim protokolom in merljivimi kazalniki projekt krepi zaupanje med znanostjo in družbo, povečuje prepoznavnost NIB ter prispeva k odgovorni in trajnostni uporabi organskih gnojil.